

CONSTANȚA

ABONAMENTELE :

la part pe 1 an 10 lei
6 luni 6
3 luni 4
Pentru străinătate poșta în plus.
— Incep de la 1 ale fiecărui lună. —
— Se plătesc înainte —

Un exemplar 20 bani, vecin 30 bani.

Director-proprietar: P. GRIGORESCU

APARE DUMINICA

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

— Strada Elenă No. 8. —

ANUNCIURILE :

Pe pagina IV rîndul 20 lei
III 1 lei.
INSERTII ȘI RECLAME
Pe pagina III rîndul 2 lei
— Scrierile nefrancațe se refuză. —
Manuscrisele, nu se înapoiază.

Starea sanitară

ORAȘULUI CONSTANȚA

Se pare că un geniu rău persecută orașul Constanța, ca stațiune balneară. Mai anul trecut, tot pe această vreme, se epidemia d'acel ziarului *Adevărul* o telegramă, prin care se spunea că cazuri simptomatice de cholera asiatică s'ar fi ivit la Varna, cerându-se guvernului să ia cuvenite măsuri preventive. După cât știm, șvonul a fost adus de un pasager din Constantinopol și acreditat aci prin niște persoane, carora informatorul cu drept cuvînt a putut cădea victimă.

Nu era absolut nimica adevărat. Depeșa nu s'a publicat; dar înseși prin acest fapt, comentat mai tîrziu de ziare, șgomotul a luat proporțiuni și mai mari.

Rezultatul a fost că anul trecut totă luna Iulie n'a venit nimeni la Constanța; iar în luna August, chiar după ce șgomotul a avut timp a se desminti prin sine însuși, n'a venit nici pe jumătate vizitatorii de alți ani, ceea ce a cauzat orașului o pagubă necalculabilă.

Anul acesta, o nouă nenorocire.

Unele ziare au publicat informațiunea că în Constanța s'ar fi ivit epidemia de *variolă*!!

Șciindu-se că stațiunile maritime, prin plajele lor de nisipuri, sunt locuri de cură prin eselență pentru copii, și că Constanța este unica stațiune balneară română, accesibilă pentru toate stările sociale, rămănem încremențiți de mirare, cum se pot publica asemenea informațiuni, fără cea mai mică basă de adevăr ?!

Dacă n'am cunosce ușurința unor ziare, am crede că avem de aface cu o adevărată *conspirație* a vre-unor antreprenori de bai de peste Dunare, sau din străinătate, cari caută să abată și să strămute aiurca jocul mi-

lor de copilași, ce totă diulica alcargă pe bulevardul după mal, ori pe nesfârșita plajă de sub malurile de la baile din port, și mai cu seamă de la viu.

D-l primar al orașului, îngrijat de răul ce această informațiune falsă produce, a adresat mai multor ziare desmintirea pe care o înserăm aci, rugând din partene pe diarele ce ne citesc, să bine-voiască a lua notă de densa, desmintind informațiunea respândită, afirmând, ceea ce și noi o facem: *că nu numai variolă, dar absolut nici o bolă contagioasă nu există în Constanța*; că dinpotriva, orașul este în cea mai perfectă bună stare sanitară.

Eată menționata adresă :

Domnule Director,

«Unele diare au publicat informațiuni neesacte că în Constanța ar exista epidemie de variolă. Nu numai că epidemie de variolă nu există, dar nu este nici chiar un cas de altă bolă contagioasă».

«După informațiunile pozitive ce am de la d-l Medic Primar al comunei și de la toți medicii aflați aici, nici odată în Constanța starea sanitară n'a fost mai satisfăcătoare».

«Șgomotul respândit putend inspira îngrijiri vizitatorilor băilor noastre de mare, care anul acesta mai mult ca ori-când se află în cele mai bune condițiuni, îi dau desmintirea cea mai formală».

«Vă rog, D-le Director, bine voiiți a publica această și a primi mulțumirile noastre în numele comunei ce represint».

.Primar, M. Kotciu.

Hârsova 1 Iulie 1893.

Fiind un biet cetățian, fără drepturi politice, aci în Dobrogea, drept să vă spun, D-le Redactor, că citesc foarte rar atât gazetele Dobrogene, cât și pe cele din țară.—Intemplantă a făcut însă ca într'una din nopțile trecute să-mi strice somnul niște aforisiți de purici; ca să fi putut recăpata somnul trebuia să ețese ceva, mi aruncau dar privirea în

spre masă și printre hărțile mele zăriți câte-va numere din *Gazeta Dobrogei*. Iată un mijloc ca să pot readormi 'mi zisel și desfăcînd una din gazete, văd, pe pagina a doua, scris cu litera mari :

Ziarul nostru cunoscînd și urmărind adevărata direcțiune Românească sînt o datorie a publica în colonele zărele discursul rostit de d-l Măgură în ziua de 23 Aprilie, care exprimă adevăratele idei românesce din Dobrogea

Șcim că forma triumfulară simbolizează ceva în scripturile mai multor credinți, voind să mă domeresc însă ce o fi însemnând și că: *adevărata direcțiune românească*, citit prima fasă a discursului :

Pînă acum am propovăduit cuvîntul lui D-leu în biserici acoperite cu stof,!!! Na... 'mi zisel, pas de mai adormi, și începui a mă gândi: care biserică este acoperită cu stof în Dobrogea, și mai ales în plasa noastră, unde d-l Măgură a propovăduit cuvîntul D-lui apröpe un an? Să fie biserica din Tașbonar? dar aia o știu că-i desvelită și nici nu a vădut-o d-l Măgură; cea din Dulgheru este acoperită cu tinichea; cele din Cartal, Saraiu, Dăeni, Boscic, Panteleimon, Docuzolu, Caramurat, și altele și altele sunt acoperite care cu șindrilă, care cu tinichea, dar cu stof?... Mai eugetai în urmă că pöte eu sunt profan pentru a putea pricepe frasele unui predicator. Cuvîntul Domnului se propovăduiesce de 1893 de ani, și în această lungă cale de propovedenie de sigur că au fost biserici acoperite cu stof, cu șindrilă și cu tinichea, și d-l Măgură fiind un continuator al marilor apöstoli propovăduitori, i se permite pöte după dogme și canöne ca se-'și însușiască operele predecesorilor sei și să spură din amvon că, în stepale Dobrogei, de cînd propovăduiesce cuvîntul Domnului, s'aü ridicat biserici și s'aü înfrățiit toate nömurile, așa că astăzi sunt toți frați deavalmă, bine înțeles numai în linie masculină—

De asemenea, mai cred că, mulți l'aü ascultat și puțini l'aü înțeles ca din frasa prologomenului său, ca și din cărămida sfîntului Spridon, se iese trinitatea: Staf, Șindrilă, Tinichea, căci cam acestea sunt fașele prin care au trecut acoperimintele bisericilor.

După ce iese din stof, d-l Măgură adaugă : *«Trebuie să fi: ca călătorul care, măsurînd drumul pulberos și atingînd unul dintre primele stadiu ale drumului său, se întörce și mäsöră cu ochiul ca o legitimă satisfacțiune drumul pe care l'a străbătut !!!*

Breee! Nu cred că vre-unul din marii apöstoli ai bisericii creștine, cari în totă viața lor au predicat adevărata morală și credința să fi îndrăznit măcar a eși din limita zmerenit ce se cuvine adevăratului predicator, ne-cum să fi debitat frase cari put a fanfaronadă.

Că D. Măgură a avut de la Harsova la Constanța, un drum pulberos, acesta o cred, ne fiind nici o șioseea; unde a atins însă primul stadiu nu pot să-mi dau seamă; și nu numai că unii fac primul stadiu, ca să nu dic stație, la hanul lui Moșoiu din Saragha, alții la hanul lui Aldea Nistor din Dorobanțu și alții la hanul lui nenea Stoica Belu din Caramurat; depinde dar de caif și stomahul călătorului, unde voiesce să popesească; de obicei cef mai mulți se opresc cam la toate stadiile cu singura deosebire că nu'și mai aruncă privirea înapot ca D. Măgură.

Să nu se supere D. Măgură că-i iau frasele în zeflemea, pot să-i discut laudele și ideile emise și pe cale serioasă, dar pun o condițiune: ca D-sa să răspundă în scris: care i-a fost legitima satisfacțiune uitându-se cu ochiul înapot ?

Nu cum-va are pretențiunea că a contribuit la clădirea bisericilor, din județul Dobrogei. Fiind vorba de construirea bisericilor 'mi reamintesc o cuvîntare a fostului nostru sub prefect, ținută Prea S' Sale Episcopului Parthenie. În anul trecut, cînd E. S. a vizitat Dobrogea, Subprefectul îmbrăcat în frac, încongiurat de notari, primari și alți notabili, întâmpină pe Prea Sfinția Sa, cam cu următoarele cuvinte :

mânt vr'o 3 hectare pământ din vatra satului Duingi, pe care a plantat vie și niște salcâmi. Dar acest cas nu e fără pereche printre achizitorii de pământuri din județul Tulcea. Ceea ce e unic în felul său în totă Dobrogea, este că locuitorii din sat n'au pe unde să și ducă vitele la apă, de nu vor călca pe moșia d-lui Davidoglu.

De se va face în mare, la Tulcea, când d-l Davidoglu va deveni primar, ceea ce s'a făcut în mic la comuna Caranasuf, de care depinde cotuna Duingi, putem felicita pe cel cu dictonul lui Midhat pașa de isprava ce a făcut tot cu un dicton în potrozul (?) acelaia, dar mai puțin balsamifer pentru cei din jurul și de la spatele primarului din perspectivă.

INFORMAȚIUNI

Respectabilii noștri confrăți de la *Timpul*, între alte noițe privitoare la afacerile din Tulcea, introduc în numărul de la 27 Iunie următorul entrefileu:

«D-l Davidoglu să va alege probabil primar al Tulcei imediat ce se va constitui consiliul comunal, al acestui oraș»

Ținem să deslușim lucrul că: în Dobrogea primarii nu se aleg de consiliul comunal, cum e peste Dunăre, ci se numesc *direct* deminister, după prezentarea prefectului.—Tot *Timpul* ne aduce scirea că alegerea a fost contestată.—Un rezon mai mult ca să nu se ia o deciziune pripită în privința numirii primarului.

Alegerea membrilor pentru Camera de Comerț a fost din nou amânată. Alegătorii s'au prezentat destui în pretoriul salei de alegere. Ca cronicari ar trebui să spunem și motivele pentru ce, dar ne este imposibil. Așteptăm să ni le arete Buletinul Camerei de Comerț, noua adresa de convocare, ori *Gazeta Dobrogei*, al căreia editor e d-l Nicolăescu, președintele Camerei de Comerț, și în urmă vom vorbi.

În Constanța s'a arvunit mai multe milioane de kilograme fân, de către cumpărători italieni și englezi. Prețul cel mai avantajos până acum, este 2 bani kiogr. fân vechiu și 5 bani fânul nou, port Constanța.

Cheltuelile de presat pe loc sunt în sarcina cumpărătorilor.

Medic veterinar, șef al punctului de observație Constanța și Director al târgului de vite, în locul d-lui I. St. Furtună, înaintat cap al serviciului veterinar din Minister, s'a numit d-l *Ion Petrescu*.

În luna curentă Iulie, se începe construcția unei ferate București-Oltenița.

Alta Sa Regală Principele moștenitor al Coroanei, a fost proclamat de *Protector* al «Societății pentru învățătura poporului român», în ședința adunării generale de la 27 Iunie a. c.

Negocierile pentru încheierea unui *tratat de comerț* între Austro-Ungaria și România au fost din nou întrelăsate și amânate.—Ungurii tragă consecințele. România n'are de loc pentru ce se zori să redeschidă debușeurile sale pentru mărfurile de imitație și contrafacere ale fabricelor austriace.

Mai zilele trecute D-l inginer *Schlave* a fost în orașul nostru inspectând lucrările pentru *planul orașului*. D-sa a asigurat pe D. primar că va lua o parte cât mai activă la bazele lucrărilor de aliniere și înfrumusețarea viitorii *Constanța*.

Lucrările de sondaj pentru aducerea apei se vor reprinde imediat după strângerea recoltei după câmp.

Amintim lectorilor noștri că *mai-ne 5 Iulie se va ține licitație* la primărie pentru vânzarea loturilor de magazii, remase nevindute în rândul trecut.

La 1 Iulie s'a deschis Cursaalul din Constanța. Lume străină a fost puțină la balul dat cu această ocaziune.

După o adresă primită de la D. Ministru de Resbel. întreaga sumă de 4000 lei ce comuna plătește muzicei militare, va fi afectată înbunătățirii acestei muzici, ce va fi condusă în viitor de însuși șeful ei.

D-l Colonel Chirițescu, prefectul județ. nostru, se l'apoiiază astă-seră din inspectia plășei Sliștra Nouă.

În lipsa regulamentului pentru tăierea vitelor, care se află înaintat spre aprobare onor. Minister de interne încă de la 2 Noembrie 1892, d'l primar a emis o ordonanță, obligând pe măcelari la curățenia cea mai mare, iar pe agenții municipali la stricta priveghere și aplicare a acestei ordonanțe.

Gazeta Dobrogei, care regulat iese Marția și Miercurea, cu data de Duminică trecută, publică și d-ei că la 27 Iunie se face alegerea membrilor pentru Camera de Comerț, unde editorul e președintele De l...

Alta-eri ca vaporul *Lloyd* a plecat la Constantinopol d-l și d-na *Cocilian* pleca cu familia care va rămânea acolo vr'o 60 zile. Au fost întovărășiți până la vapor de o mulțime de prietini ai familiei. Din partene urăm voiajiorilor călătorie bună și o veselă înapoiere.

Publicăm articolul din *Hârsova*, pentru a se ști că rodomontadele nu mai trec nepedepsite.

La 29 Iunie s'a făcut distribuția premiilor cu solemnitatea obicinuită în sala de cură după bulevard.—Sala e prea mică pentru a cuprinde totă lumea ce obicinăște a veni la această solemnitate.

Discursul de introducere a fost rostit de d-l I. Tetorian, directorul școlii Noi 2, căruia i-a răspuns d-l colonel Chirițescu, prefectul județului, mulțumind în numele guvernului d-lor profesori, profesore și autorității municipale pentru silințele ce cu toții au depus ca instrucția din școlile românești să fie așa de înaintată în anul acesta, D-sa se bucură în deosebit de progresul ce face școala română atrăgând la sine din ce în ce mai mulți copii ce nu sunt de origine români și îndemnă pe părinții copiilor de toate naționalitățile a'și trimite copiii în școlile românești, spre a învăța limba țării, atât de necesară ori căruia locuitor, făgăduind că guvernul nu va cruța nici un mijloc ca instrucția să fie folositoare și deplină pentru toți.

D-l prefect termină făgăduind că va stărui din toate puterile ca să se înființeze o școală secundară în Constanța.

D-l Coiciu, primarul orașului, în puține cuvinte bine simțite, mulțumește în numele orașului d-lor înstătuitori și institutori pentru progresle ce însuși a constatat cu ocaziunea examenilor, la care a asistat. Vom rezuma discursul d-lui director, publicând numele premiatilor.

La Târgul de vite din Constanța a intrat în septemana curentă 3786 miei și s'a vîndut pentru Constantinopole tot atâtea capete.

În ședința de alta-eri a consiliului comunal, s'a respins cele două petiții, prin care se cerea suspendarea strămutării oborului de cereale. Târgul va fi dar mutat, după deciziunea de mai înainte, iar oborul vechiu închis.

O crimă monstruoasă.—În noaptea de 24 Iunie o crimă monstruoasă s'a comis în comuna Azaplar din plasa Mangalia. Comerciantul *Hagi Carachin* a fost ucis de către nepotul său *Murat* ajutat de femeia ucisului numită *Arușag*.

După cât ne-am putut informa faptul s'a comis în următoarele împrejurări:

Cel doi monștrii ucigași întreți-

neau de mai mult timp relații în-costănose. Spre a le putea continua neseparat și hotărât—se dice că mai mult femeia—să pîrdă pe bărbat.

În noaptea de 24 Iunie, pe când ucisul dormea, cele două s'au aruncat supra-: femeia îl ține de mîni și ucigașul *Murat* îl lovește de mai multe ori cu cuțitul în inimă. În virolirile luptei, ucigașul îl înghesuie plapoma pe față și îl grămădește cu genunchii până l'au lasat fără suflare. Femeia iese afară și dă alarma că hoțul i-ar fi ucis bărbatul.—Lumea din vecini sare, dar victima, mai trăind încă vr'o două ore, a putut spune pe făptuitor.

Ucigașii au fost aduși la parchetul local, unde *Murat* a mărturisit pe deplin crima, la care l'a împins mătușa sa.

Ucisul e al treilea bărbat al femeii *Arușag*, cu care are trei copii; iar amantul său, nepot de sânge al ucisului, era tovarăș de afaceri al acestuia.

Băile din port sunt foarte frecventate—Unii indivizi, de o deosebită creștere, se apropie de băile damelor. Poliția ar face bine să nu fie de loc cruțătoare cu impertinenții ce trec hotarele bunei cuviințe, semnele respective.

= N O U =

Am onoare de a aduce la cunoștința onor. public, că cu *prima Iulie a. c.*, vom deschide în localul meu din **Piața Independenței No. 32**, un

RESTAURANT

în care se va afla la orice timp mâncările cele mai gustoase românești și germane, vinuri indigene și străine, liqueruri și bere de **Luther**, pe lângă preciziunile cele mai moderate, servicii prompt și curățenie eminentă.

Reg pe onor. public a mă ogra cu vizitele d-lor, și sunt sigur că va fi pe deplin satisfăcut.

Cu stîmă
GEORGE N. POPP

= N O U =

STEFAN H. MACRY AVOCAT

Primește consultațiuni la locuința sa, Constanța, strada Elena No. 16, vis-a-vis de Hotel Panaioti de la ora 7—9 a. m., și de la 3—6 p. m.

Pentru cei lipsiți de mijloace, a-pararea gratis.

Onor. noștri abonați sunt rugați a achita abonamentele ziarului, **D. Grigoriu** librar, de la care vor primi chitanță.

Abonamentele și anunțuri se pot adresa atât la redacție cât și la librăria **D. Grigoriu**.

Declarațiuni pentru cumpărări de pământ de la stat după cel mai nou formular pentru loturi mari și mici; suta 5 lei.

ANUNCIU

Avem o oare a aduce la cunoscinta onorabilului public ca am deschis in acest oras pe Str. Mircea cel Mare No. 1 (fosta farmacia d-lui Bomehes), o **FABRICA DE RAHAT SI HALVA**

(Sucursala fabricii noastre din Galati)

In care fabricam si vindem in angro si in detail Rahaturi, Halvale, diferite Dulceturi de munte, Bumbone, Co'e tari, Prajituri si diferite alte marfuri de acista bransa cu preturile cele mai convenabile.

Marfurile aceste le vindem garantand de calitatea lor una.

Primim si comande de orice cantitate, pe care le executam prompt.

Avem multa speranta ca onor. Public nu va lipsi ane da concursul d-lor.

Cu stima
E. CRODIRA & V. LIMBEROPULO

DORNA

SARU, JUDEȚUL SUCEAVA

ISVORUL „CARMEN-SYLVA“
APA MINERALA ALCALINA BICARBONATA

Experienta seculara a demonstrat ca nutroptiuni generale, este fide favorabil influentata prin cure alcaline. Afectiuni constitutive si functiuni scazute ale ficatului, ale rinichilor si ale cailor urinare, cedeză repede, intrabucind dintr-o ape alcaline.

Kaladise in contra cărora se recomanda apa de Saru-Dorna, isvorul „Carmen-Sylva“, sunt Anemia cu consecutiile ei, precum uitul palpitațiile, lipsa de pofta de mancară, slăbiciunea generală, insomniile, amenoreea, sâmbul agitat, constipația și diferitele simptome nervoase. Chlorosa (palorea feței), Scrofuloză; Impaludismul (frigorul învecinat cu spina uscată); dintre boale de piele: Eczema, Psoriasisul, Lichenul (măncărimea pielii, pete pe corp și pe obraz); dintre boale constitutiionale: Pelagra, Guta (podagra), Rheumatismul. Ca recuperant se poate administra în urma unor boale cronice în urma unui catar chronic al pulmonului (al pieptului); în urma unei cure mercuriale. E foarte activă în contra cailor hepatice (ale ficatului) și nefritice (ale rinichilor).

Dosa: Pentru aduș la dejun și la prânz câte o jumătate din butelie cu sau fără vin.

Depozit la D-na O. SEITAN, Constanța.

NATIONALA
Societate generală de asigurare în București
Capital Social 2,000,000 lei.
Fonduri de rezervă 4,000,000 lei

Asigură contra incendiului, contra grindinei, precum și în ramura „vieții“ în toate combinațiile uzitate.

Reprezentant principal pentru județul Constanța:

D-I NICOLAE MASTERO.

Agentia pe Strada Gărei No. 13, vis-à-vis de grădina 23 Noembre.

Fabulosă de ieftin

M'am decis de aci înainte
Ca să vând încălțăminte
Cu prețuri foarte moderați
Ca să fiți D-lor și Dămineilor câștigați.

II.

De comanda de Poștiți
In douăzeci ore le aveți
Iar și gata de vroșiți
La minută le găsiți.

III.

De Domni, Dămine, Domnișore
De șevroș sau vr'o culore
Pentru sezonul de băi
Le găsiți numai la noi.

IV.

De vroșiți să comandați
Vă rog ocol nu'mi dați
Căci sunt un bun român
Cum a fost Tatăl Străbun.

V.

De vroșiți să mă aflați
Strada Traiană apucați
Căci vă es eu înainte
Și vă fac un Compliment.

D. MOSORA
La „Cisma Modernă“.

La bazarul român

O cantitate mare de mărfuri de Galanterie, Manufactură, Incălțăminte și alte specii de mărfuri, vind cu prețuri cele mai moderate după concurența pieței.

Face apel la toți prietini atât din oraș cât și din județe a mă încuraja cu cumpărările D-lor.

G. Șerbănescu.

Anunțiu

Cereți numai adevărata apă minerală din originala surșă:

Borvis de Borszek

care este superioară tuturor apelor minerale, și vă feriți de alte ape vătămătoare sănătăței.

Depozitarul general pentru județul Braila și Dobrogea este numai

D-I C. Molândac

Strada Regală No. 89 și 91 bis în
— BRAILA —

Piața Independenței

AVIS

Piața Independenței

La Magazinul de Haine Gata

MAURICE HORNSTEIN

Se află un bogat asortiment de Haine Gata pentru primă-vară și anume: 200 pardesiuri diferite desemnuri din stălele cele mai fine. — 2,000 costume, haine complete diferite desemnuri pentru bărbați și copii. — 3,000 perechi pantaloni de erite desemnuri de fantazie. Un mare asortiment de haine de dame, pardesiuri de cheviot cu pelerine, jachete după ultimul jurnal. — Pelerine lucrate în dănde și groje tate după ultimul jurnal. — Fiindcă au adus o cantitate foarte mare de mără, m'am decis a vinde cu prețuri foarte ieftine. — Rog pe toți clienții a mă onora cu vizitele D-lor.

Magazin de colonide, beuturi spirituoase și diferite articole de ferărie.

G. D. BALAN

— Strada Carol. — Constanța. —

+36—Piața Independenței—36+

LIBRĂRIA ȘI TIPOGRAFIA
„Universală“

+36—Piața Independenței—36+

Librăria

Este asortată cu tot ce se atinge de articole de librărie; precum:

Papeterie bogat montată cărți scolare, de științe și diferite romane în limba Română și Franceză

Articole de pielărie, albume de fotografi și poezii, port-moneuri, port-tabacuri port-notise etc. etc.

Colecțiune de diferite tablouri, cornise pentru fotografii.

Jucării de copil și păpuși.

Parfumerie și săpunuri, Note pentru piano din țară și strălăutate.

Tipografia

Posedând o mașină din cele mai perfecționate sistem „Marroni“ și fiind asortată cu diferite litere tăctura cea mai modernă poate efectua orfice lucrări precum:

Cărți, Ziare, Afize, Registre, Adrese, Circulări, etichete, Cărți de vizită de logodnă, bilete de nuntă, și de înmormântare.

Depozit de tot felul de imprimări și registre necesare D-lor Perceptorii, Onor. Primării și Epitropiei de Biserică.

LEGATORIE DE CĂRȚI

Gr. M. GRIGORIU
CONSTANȚA

Efectuarea prompte și prețurie cât se poate de moderate.

Girant Reponsabil Ion Lupescu.

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman“ Constanța